

BÖLÜM 1: EVDE AFET HAZIRLIK VE MÜDAHALE İÇİN EĞİTİMCİ DESTEĞİ

EĞİTİM MODÜLÜ 2: Evde Yaşanan Afetlerle İlgili Yanlış Bilgiler ve Mitleri Çürütmek

Yazar: [Von Hope/ VETREADY Proje Ortaklığı]

Proje numarası: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Eğitimci Rehberliğine Genel Bakış

Bu Eğitimci Destek Dosyası, “Evde Afetlerle İlgili Yanlış Bilgiler ve Mitleri Çürütmek” eğitim modülüne eşlik etmek üzere tasarlanmıştır ve modülün etkili bir şekilde sunulmasını sağlamak için özel olarak hazırlanmış metodolojik ve didaktik rehberlik sunmaktadır.

Eğitimcilere şu konularda yardımcı olmayı amaçlamaktadır:

- Birim içindeki bu modülün belirli pedagojik hedeflerini anlamak.
- Mesleki eğitim ve öğretim, mesleki eğitim ve öğretim ve diaspora öğrencilerini dahil etmek için uygun öğretim stratejileri ve araçları uygulamak.
- Önemli etkinlikleri güvenle kolaylaştırmak, yansıtmayı teşvik etmek ve bilgiyi kalıcı hale getirmeyi desteklemek.
- Farklı formatlara (yüz yüze, çevrimiçi, karma) ve çeşitli öğrenci ihtiyaçlarına göre sunumu özelleştirmek.

Not: Bu modülün ve ilgili sınavın tamamlanması, eğitimcinin mesleki gelişimine katkıda bulunur ve sertifika alınmasına hak kazanılabilir.

Bu Eğitim Modülünün Öğrenim İçeriği

- Eğitim Modülünün Amacı
- Eğitim Modülünün Öğrenim Çıktıları
- Giriş: Evde Afetlerle İlgili Mitleri ve Yanlış Bilgileri Çürütmek Nedir?
- Temel Kavramlar ve Terminoloji Önemini Anlamak
- Bu Eğitim Modülünün Önemi
- Evde Afetlerle İlgili Mitler ve Yanlış Bilgiler Bağlamında Doğal Afetler
 - Depremler
 - Sel
 - Sıcak dalgaları
 - Durun ve düşünün
- Evdeki Afet Mitlerini ve Yanlış Bilgileri Çürütmede Teknolojik / Endüstriyel Afetler Bağlam
 - Kimyasal Sızıntılar
 - Elektrik Kesintileri
 - Endüstriyel Yangınlar
 - Durun ve Düşünün
- Evdeki Afet Mitlerini ve Yanlış Bilgileri Çürütmede Biyolojik / Sağlıkla İlgili Afetler Bağlamı
 - Pandemiler
 - Gıda kaynaklı hastalık salgınları
 - Vektör kaynaklı hastalıklar (örneğin, dang humması, Batı Nil virüsü)
 -)Duraklayın ve düşünün
- İlham Veren Eylemler ve Rol Modeller
- Daha Fazla Keşfetmek
- Bu eğitim modülünü oluşturmak için kullanılan kaynaklar

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Senaryo Temelli Öğrenme (SBL): “Bu yöntem, bu modül için en güçlü araçtır. Öğrencileri pasif ‘bilgi’ tüketiminden aktif, eleştirel karar verme sürecine geçirir; bu da afetlere hazırlık için nihai hedeftir.”

- **Eleştirel karar vermeyi teşvik eder.** SBL, öğrencinin algılanan aciliyet ve yanlış bilginin (örneğin, sosyal medyada viral olan bir gönderi) duygusal etkisini, resmi bir kaynağın (gerçekler) mantıklı rehberliğiyle karşılaştırarak aktif olarak değerlendirmesini sağlar. Baskı altında doğru prosedürleri uygulama becerisini geliştirir..
- **Çelişkili Uyarılar Senaryosu:** Öğrencilere, Ulusal Sivil Savunma Ajansı tarafından büyük bir kasırga/deprem uyarısı yayınlandığı, ancak sosyal medyada yaygın olarak paylaşılan bir gönderide resmi uyarının abartılı olduğu ve en güvenli sığınma yerinin garajları olduğu (tehlikeli bir efsane) iddia edildiği bir durum sunulur. Eylem: Öğrenciler, bilgileri derhal doğrulamalı ve resmi tavsiyelere uymak için atacakları adımları özetlemeli, yanıtlarında özellikle bu efsaneye değinmelidir.
- **KOLAYLAŞTIRMA:** “Karar için bir zaman sınırı belirleyin (örneğin, 5 dakika). Sınıfı gruplara ayırın ve bir grubun efsaneyi, diğer grubun ise gerçeği savunmasını sağlayın. Bu, katılımı artırır ve yanlış bilginin ikna gücünü vurgular.”

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Mit-Gerçek Tartışması: “Bu yöntemin amacı sadece gerçekleri belirtmek değil, mitleri aktif olarak ortadan kaldırarak, öğrencilerin bir söylenti ile karşılaştıklarında güvenlik konusunda tartışmaya hazır olmalarını sağlamaktır.”

- **Analitik Düşünme ve İletişimi Teşvik Eder.** Yapılandırılmış bir tartışma, öğrencilerin resmi kılavuzun arkasındaki kanıtları (gerçekleri) araştırmalarını ve efsanenin neden tehlikeli olduğunu açıkça ifade etmelerini gerektirir. Bu, güvenilir güvenlik bilgilerini akranlarına iletme becerisini geliştirir.
- **Sığınak Efsanesi Tartışması:** Öğrencileri iki takıma ayırın. A takımı efsaneyi savunur: “Yangın çıkarsa, elektrik yangını olsa bile önce su veya battaniyeyle söndürmeye çalışmalısınız.” B takımı resmi gerçeği sunar (örneğin, elektrik yangınları için özel bir yangın söndürücü gerekir ve ilk yapılması gereken şey güvenli bir şekilde tahliye etmektir). Tartışma, eğitmenin hayat kurtaran resmi prosedürü özetlemesiyle sona erer.
- **KOLAYLAŞTIRMA:** “Net kurallar belirleyin: her takım, ‘gerçek’ argümanlarını desteklemek için en az bir resmi kaynak (AFAD, Kızıl Haç, İtfaiye) belirtmelidir. Bu, doğrulanmış kaynakların kullanılmasının gerekliliğini pekiştirir.”

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Doğrulama Kontrol Listesi Zorluğu: "Bu yöntem oldukça pratiktir ve öğrencilere basit, tekrarlanabilir bir araç sunarak güvenilir bilgiyi belirleme becerisini doğrudan hedefler.

- **Pratik Doğrulama Becerileri Geliştirir.** Bu yöntem, öğrencilere “Dur ve Düşün” yaklaşımını öğretir. Hızlı bir kontrol listesi (Kaynak, Tarih, Bağlam, Eylem) kullanarak, herhangi bir afetle ilgili mesajın güvenilirliğini hızla değerlendirebilir ve panik ve yanlış bilgilendirmeye karşı daha az savunmasız hale gelebilirler.
- **Kirlenmiş Su Gönderisi:** Öğrencilere, belediye su kaynağının kirlendiğini iddia eden viral bir sosyal medya gönderisinin ekran görüntüsünü gösterin, ancak bu gönderi anonim bir hesaptan yapılmış ve iki yıl öncesine ait. Eylem: Öğrenciler 3 adımlı bir kontrol listesi kullanır: 1) Kaynak Kontrolü: Resmi bir kurum mu? (Hayır). 2) Tarih Kontrolü: Güncel mi? (Hayır). 3) Çapraz Kontrol: Güncel resmi uyarıyı nerede bulabilirim? (Yerel belediye web sitesinde arama yaparlar). Alistırma, tüm öğrencilerin doğruladıkları verilere dayanarak yanlış gönderiyi reddetmesiyle sona erer.
- **KOLAYLAŞTIRMA:** “İlk değerlendirme için bir zamanlayıcı (örneğin, 60 saniye) kullanın. Baskı, gerçek bir acil durumu simüle eder. Bu, yanlış bilgileri gerçek zamanlı olarak çürütmek için gerekli olan 'hızlı filtreleme'yi uygulamalarını sağlar.”

Geliştirici İpuçları

- **Mesleki Eğitim Öğrencileri Eylem ve Teknoloji Odaklılık:** Oyunlaştırma, etkileşimli mobil testler ve video demoları (örneğin, bir nesneyi nasıl güvence altına alacağınız) kullanın. Güvenliği doğrudan mesleki becerilerle ilişkilendirin (örneğin, şantiye güvenliği). Güçlendirme: Hazırlıklı olmayı kontrol sağlayan bir beceri olarak çerçeveselendirin. Varsayımsal senaryolar kullanın; geçmiş travmalara değil, gelecekteki eylemlere odaklanın. CVET (Adult) Learners Leverage Experience:
- **Mevcut ev güvenliği bilgilerini doğrulayan tartışmalarla başlayın.** Aile ve mülk koruması için alaka düzeyi ve yatırım getirisi (ROI) üzerine odaklanın. Doğrulama: Onların pratik yaşam deneyimlerini kabul edin ve saygı gösterin. Kısa, yüksek verimli güvenlik prosedürleri ve aile odaklı kaynaklar sağlayın.
- **Diaspora İzleyicileri Kültürel ve Dilsel Açıklık:** Jargon içermeyen bir dil ve basit görseller kullanın. Ulusal sınırları aşan evrensel güvenlik ilkelerine odaklanın. Çeşitli küresel bölgelerden farklı vaka çalışmaları kullanın. Travma Bilinçli Uygulama: Bireylerin kişisel deneyimlerini paylaşmayı reddetmelerine izin veren açık bir “Geçiş” Kuralı oluşturun. Potansiyel yerinden edilme geçmişini veya önemli travmaları tanıyın.

Adaptasyon Stratejileri

- **Şahsen Teslimat**

Küçük grup tartışmaları için basılı “Efsane ve Gerçek” kartlarını kullanın. “Dur ve Düşün” rol yapma etkinlikleri düzenleyin — öğrenciler gerçek hayattaki afetlerle ilgili yanlış bilgi vakalarını canlandırsınlar. Sınıf duvarlarına infografikler asın (Deprem Efsaneleri, Pandemi Efsaneleri).

- **Çevrimiçi Teslimat**

“Duraklat ve Düşün” vakalarının sanal rol oyunları için ayrı odalar kullanın.

Mitleri çürütmek için kısa interaktif testler (ör. Kahoot veya Google Forms) ekleyin.

WHO ve AB Sivil Koruma videolarını doğrudan sohbet veya öğrenme platformu üzerinden paylaşın.

- **Karma Öğrenme**

Ders öncesinde çevrimiçi mitleri çürüten testlerle başlayın, ardından sonuçları yüz yüze tartışın.

Dijital hikaye anlatımı ödevleri verin — öğrenciler afetlerle ilgili mitleri düzelten kısa videolar hazırlasınlar.

Canlı tartışmaları, kendi hızlarında ilerleyebilecekleri e-öğrenme materyalleri ve yansıma günlükleriyle birleştirin.

Yerel bağlam ve öğrencilerin teknolojiye erişimine göre uyarlama yapmayı teşvik edin. Amaç, sunum formatından bağımsız olarak eşit katılım ve beceri gelişimini sağlamaktır.

Bu Modülde Ele Alınan Temel ESCO Becerileri

- Enine ESCO Becerisi Geliştirme - T3.2 Proaktif Bir Yaklaşım Benimsemek
- Beceri Odağı (T3.2):
- Faaliyetleri planlamak, hedeflere ulaşmak, sorunları çözmek ve zorlukları proaktif olarak ele almak için gözlem, deneyim, akıl yürütme veya iletişim yoluyla toplanan bilgileri toplama, kavramsallaştırma, analiz etme, sentezleme ve değerlendirme zihinsel süreçlerini uygulama becerisi.
- Modülde Bu Beceri Nasıl Geliştirilir
- “Duraklat ve Yansıt” Senaryoları sırasında Öğrenciler gerçek hayattaki yanlış bilgilendirme durumlarıyla (örneğin viral deprem veya pandemi mitleri) karşı karşıya kalırlar ve ne yapacaklarına karar vermeleri gerekir. Kaynakları değerlendirir, sonuçları tahmin eder ve uygun yanıtları planlar.
- “Efsane mi Gerçek mi” Grup Etkinliği Öğrenciler ifadeleri analiz eder, akıl yürütmelerini tartışır ve cevaplarını kanıtlarla desteklerler. Analitik düşünme, bilgi türlerini karşılaştırma ve proaktif problem çözme pratiği yaparlar.
- “Evde Hazırlık Planı” nda Egzersiz Yapan Öğrenciler, aileleri için gerçekçi bir acil müdahale planı tasarlarlar. Riskleri tahmin etmek, hedefler belirlemek ve somut eylemler planlamak için toplanan bilgileri uygularlar.
- Eğitimci ipucu: Katılımcıları yanıtlarının neden en güvenli veya en etkili olduğunu açıklamaya teşvik edin.
- Bu yansıma, bilgiyi proaktif, hedefe yönelik karar vermeye dönüştürür - T3.2'nin özü.

Değerlendirme Desteği - Öğrencinin İlerleyişi Nasıl Kontrol Edilir

Düşünce Günlüğü – “Mitten Gerçeğe”

Nasıl çalışır:

Modülü tamamladıktan sonra öğrenciler, daha önce inandıkları felaketle ilgili bir efsaneyi ve seanstan sonra anlayışlarının nasıl değiştiğini anlatan kısa bir yansıma yazarlar. Bu yeni bilgiyi evde nasıl uygulayacaklarına dair bir örnek içerirler.

Ne ortaya koyuyor: :

Modülü tamamladıktan sonra öğrenciler, daha önce inandıkları felaketle ilgili bir efsaneyi ve seanstan sonra anlayışlarının nasıl değiştiğini anlatan kısa bir yansıma yazarlar. Bu yeni bilgiyi evde nasıl uygulayacaklarına dair bir yön olur.

“Bilgi Doğrulama Zorluğu” Grubu

Nasıl çalışır:

Öğrenciler, son felaketlerle ilgili üç sosyal medya gönderisini değerlendirmek için küçük gruplar halinde çalışırlar. Her grup hangi gönderilerin güvenilir olduğunu belirler, nedenini açıklar ve gerekçelerini sunar.

Ne ortaya koyuyor:

Eleştirel düşünmeyi, bilgi okuryazarlığını ve takım temelli akıl yürütmeyi değerlendirir. Öğrencilerin yanlış bilgileri tespit etme, kanıta dayalı sonuçları gerekçelendirme ve bulguları etkili bir şekilde iletme yeteneklerini gösterir.

Ek Arka Plan Materyalleri

- **1. Felaketlerle İlgili Yedi Efsane Çürütüldü**
<https://www.preventionweb.net/news/seven-myths-about-disasters-debunked-separating-disaster-facts-disastrous-falsehoods>
Bu UNDRR makalesi, yaygın afet mitlerini açıkça açıklar ve düzeltir, bu da onu sınıf tartışmaları veya efsaneyi bozan etkinlikler için ideal kılar.
- **2. Dezenformasyon Sizinle Durur - İnfografik Seti**
https://www.cisa.gov/sites/default/files/publications/disinformation_stops_with_you_infographic_set_508.pdf
Eğitimcilerin yanlış bilginin nasıl yayıldığını ve bireylerin bunu durdurmak için hangi eylemleri gerçekleştirebileceğini açıklamalarına yardımcı olan basit, görsel bir infographics seti.
- **3. Afetlerde Sosyal Medyadaki Yanlış Bilgilere Karşı Koymak**
https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/SMWG_Countering-False-Info-Social-Media-Disasters-Emergencies_Mar2018-508.pdf
Acil durumlarda yanlış bilgileri belirleme, doğrulama ve bunlara karşı koyma stratejilerini özetleyen pratik bir açık erişim kılavuzu - öğretmen hazırlığı veya ileri düzey öğrenciler için kullanışlıdır.

Kaynakça

- European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations. (n.d.). *Disaster preparedness*. European Commission. https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/disaster-preparedness_en
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC). (2013). *Public awareness and public education for disaster risk reduction: Key messages*. <https://www.ifrc.org/document/public-awareness-and-public-education-disaster-risk-reduction>
- RÚV – The Icelandic National Broadcasting Service. (2021, February 20). *Þríeykið og traustið: How Iceland built trust during the pandemic* [News segment].
- TED-Ed. (2020, June 29). *Why people fall for misinformation* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=K1xKXOzFQxE>
- United Nations Office for Disaster Risk Reduction (UNDRR). (2020, July 10). *Fighting infodemics: The other crisis*. <https://www.undrr.org/news/fighting-infodemics-other-crisis>
- World Health Organization. (2021). *Coronavirus disease (COVID-19) advice for the public: Mythbusters*. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/myth-busters>
- Eurostat. (2024). Natural disasters and citizen preparedness in Europe. European Commission. <https://ec.europa.eu/eurostat>
- European Commission, DG ECHO. (2024). Disaster risk management and preparedness reports. EU Civil Protection Mechanism. <https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu>
- Copernicus Emergency Management Service. (2023). Floods, fires, and climate risk data in Europe. <https://emergency.copernicus.eu>
- Kızılay Academy. (2023). Disaster statistics and preparedness in Türkiye. <https://yillik.kizilayakademi.org.tr>
- AFAD – Disaster and Emergency Management Authority of Turkey. (2023). National disaster response plan and early warning systems. <https://www.afad.gov.tr>

ORTAKLIK

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

VET-READY İle Kolaylıkla Öğrenin
ÜNİTE 1 için Eğitimci Desteği:
EVDE AFETE HAZIRLIK VE MÜDAHALE
EĞİTİM MODÜLÜ 2: Evdeki Felaket Mitlerini ve Yanlış
Bilgileri Çürütmek!

BİZİ TAKİP EDİN

<https://vetready.eu/>